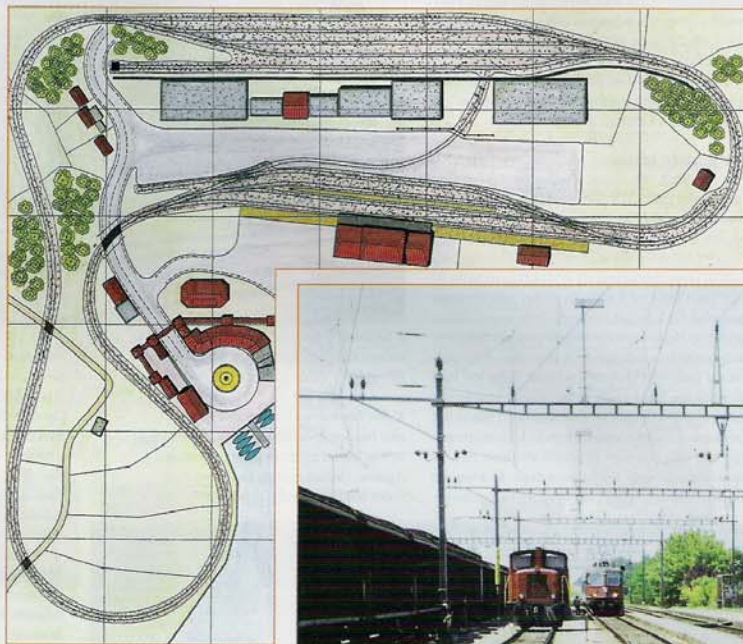

Een baan met graan

Wie Zwitserland zegt, denkt niet direct aan golvende heuvels met goudgeel graan. Toch zijn ze er wel degelijk. In het westen, tussen de Alpen en het Jura-gebergte, ligt de graanschuur van Zwitserland. En dat graan wordt vervoerd per spoor.

Tekst & foto's: Kees Bregman
Tekening baanplan: Ard Bannink

De rubriek Railhobby Junior, rubriek voor (her)starters, is de plaats waar de jeugdige en de herintredende Railhobby-lezer zijn of haar vragen kwijt kan.

Het kasteel van Estavayer-Le-Lac zou zo uit een Faller-bouwpakket kunnen komen.

De omgeving is de brede vallei tussen het Meer van Genève en dat van Neuchâtel. In deze regio, in het overwegend Franstalige kanton Vaud, zijn de bekende Zwitserse Alpentoppen ver te zoeken. Groene, golvende heuvels bepalen het landschap. In de zomer veranderen ze in glanzende, goudgele heuvels, want het graan is hier het belangrijkste exportproduct.

Het voorbeeld van ons sporenplan ligt aan de 'graanlijn', van Payerne in het noorden tot Yverdon aan de zuidkant van het meer. Na Payerne gaat het graan verder naar Avanches en Fribourg, en vanuit Yverdon loopt het spoor verder tot aan Genève, maar daar houden we in ons sporenplan even geen rekening mee. Yverdon en Payerne zijn gecombineerd tot een schaduwstation (netje) achter de achterwand. In deze omgeving is het Frans en Duits erg verweven met elkaar, dus mogen beide talen in de opschriften voorkomen.

Het voorbeeld

Het voorbeeld van ons sporen-

plan ligt aan de 'graanlijn', van Payerne in het noorden tot Yverdon aan de zuidkant van het meer. Na Payerne gaat het graan verder naar Avanches en Fribourg, en vanuit Yverdon loopt het spoor verder tot aan Genève, maar daar houden we in ons sporenplan even geen rekening mee. Yverdon en Payerne zijn gecombineerd tot een schaduwstation (netje) achter de achterwand. In deze omgeving is het Frans en Duits erg verweven met elkaar, dus mogen beide talen in de opschriften voorkomen. Onze graanbaan mag dan in Zwit-

Goudgeel graan en zacht gloeiende heuvels. Zo kan de achterwand eruit zien. Het pakhuis van de ACB torent hoog boven het emplacement

rest van de scenery (auto's, aanplakbiljetten, enz.) uit hetzelfde land komt als de voorbijkrijdende treinen.

Middeleeuwse bouwdoos

Het stadje Estavayer-le-Lac kan in feite met elke 'middeleeuwse' bouwdoos van Faller, Vollmer, Kibri of Pola nagebouwd worden. Als we, zoals in het voorbeeld, een hoektafel toepassen, kan het stadje in de 'knik' gelegd worden, waarbij er ook nog ruimte is voor een stukje haven en strand. De spoorbaan en het station liggen net als in de werkelijkheid iets hoger dan het dorp, zodat een natuurlijke opbouw van de modelbaan (van voor naar achter) kijkt je

mooste villa die we tegenkomen. Naast het station met de graansilo's is het enkelspoor door de korenvelden een belangrijk onderdeel van deze modelbaan. Korenaren zijn met een beetje inventiviteit zelf van borstelharen (niet te dikke!) te maken. Een kokosmat is eigenlijk te grof. Let op dat de kleur niet te donker wordt. Koren in de buitenlucht is lichtgeel van kleur. Probeer die kleur op een achtergrondschildering voort te zetten voor een mooi diepte-effect. Achter de silo's kan ook zo'n schildering komen. Om ruimte te winnen kunt u ook kiezen voor halve silo's tegen een coulissewand. Daarmee wordt wat ruimte gewonnen voor een bescheiden schaduwstation erachter.

Lokaal spoor

Op een enkelspoor rijdt geen intercity, dus welk land u ook kiest, houdt het personenverkeer ingetogen. Lokale treinstellen of getrokken treinen, het mag allemaal. Voor de graanwagens kunnen we, net als in het voorbeeld, Hbis-wagens nemen. Ziet u op tegen de (Zwitserse) bovenleiding, dan gaat u toch gewoon dieselen? Voordeel bij dit thema is dat het tijdsperk geen beperkingen kent. Graanoverslag bij een middeleeuwse stad kan zowat in alle tijdsperken uitgebeeld worden, als het maar consequent op de baan wordt aangehouden.

De afhandeling van het graan gaat in feite erg simpel. Estavayer-le-Lac is een overslagstation. De boeren leveren het graan per vrachtauto af bij de coöperatieve silobedrijven (in dit geval de loodsen van Landi, ACB en Moulin Agricole) en het spoor zorgt voor verder vervoer, zowel naar het noorden als het zuiden, om weer leeg terug te keren. Het echte sporenplan telt zeven sporen, maar met vijf is een prima spoorbedrijf ook mogelijk. Let er op dat het doorgaande spoor langs het perron vrij blijft van rangeerbewegingen, dus liever niet gebruiken als omrijspoor voor het industrieloce van de coöperatie. Twee rijtrafs zijn in dit geval voldoende. Verder zijn de onzichtbare opstelsporen achter de silo's naar wens uit te breiden. Bedenk wel: elk spoor betekent meer elektronica. Houd het dus simpel waar het kan. In de eenvoud herkent men de meester, ook hier.

Zin gekregen in een baan met graan? Ga eens aan de slag. Voorstel voor een achtergrondmuziekje: het (Spaanse) graan heeft de orkaan doorstaan.

Station Estavayer-le-Lac. Rechts het doorgaande spoor, links de sporen van de graanoverslag.

erland liggen, niemand verbiedt u om ons pittoreske stadje te plaatsen in Frankrijk, Duitsland, België, Luxemburg of, waarom niet, Nederland. Elke omgeving met zachte heuvels vol graan rond een middeleeuwse stad voldoet. Bovendien betreft het hier een enkelsporige baan, dus links of rechts rijden is hier geen probleem (de Zwitsers rijden normaal links). Let er wel bij de landenkeuze op dat de juiste seinen worden gebruikt, en dat de

van laag naar hoog) mogelijk is. De graansilo's zijn overal in model te koop, of anders eenvoudig zelf te maken. Het kleine stationsgebouw van Estavayer-le-Lac is simpel van vorm, dus dat kan ook geen probleem zijn. Eigenlijk is het moeilijkste object van de baan de schitterende villa naast het station, waar tegenwoordig het Instituut Staviva huist. Daar moet een beetje vals gespeeld worden; we nemen gewoon uit de catalogi de

